

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

(на базі Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія")

Студентки 6 курсу, 2 групи,
спеціальності 051 «Економіка»
спеціалізації «Фінансовий
менеджмент»

Сілко Анастасії
Богданівни

Науковий керівник
доктор економічних наук,
доцент, професор

Ситник Ганна
Вікторівна

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
доцент, професор

Ситник Ганна
Вікторівна

Київ 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 Теоретичні засади діагностики фінансового стану підприємства.....	6
РОЗДІЛ 2 Діагностика фінансового стану Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія".....	15
2.1. Оцінка складу і структури активів та джерел їх фінансування.....	15
2.2. Динаміка основних коефіцієнтів фінансового стану підприємства.....	21
2.3. Узагальнююча оцінка фінансового стану підприємства.....	29
РОЗДІЛ 3 Напрями покращення фінансового стану підприємства Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія".....	35
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	44
ДОДАТКИ.....	47

ВСТУП

Актуальність та практичне значення дослідження. Підприємницька діяльність в Україні здійснюється в умовах зростаючої невизначеності ситуацій і мінливості економічного середовища. Державне регулювання підприємницької діяльності більшою мірою спрямоване на нормування цієї діяльності, системи оподаткування та адміністрування цих процесів. Ринкові принципи здійснення підприємницької діяльності передбачають свободу прийняття фінансово-господарських рішень, вибору механізму їх реалізації та обов'язок створювати власну систему відповідальності та запобігання ризиків.

Однією з основних причин банкрутства вітчизняних підприємств, за оцінками дослідників, є безсистемна організація фінансово-економічної діяльності, відсутність дієвого механізму антикризового управління та запобігання втраті фінансової рівноваги підприємства.

Одним із найефективніших інструментів управління запобігання банкрутству підприємства, особливо в умовах посилення кризових явищ, є фінансова діагностика. Суб'єктне наповнення процесів фінансової діагностики включає: стейкхолдерів, менеджмент, кредиторів тощо.

Метою дослідження є розробка пропозицій щодо покращення фінансового стану підприємства Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" на основі визначеної теоретико-методологічної бази та за результатами дослідження оцінки фінансового стану підприємства.

З метою досягнення поставленої мети було визначено такі завдання:

- розкрити теоретичні засади діагностики фінансового стану підприємства;
- оцінити фінансовий стан підприємства в структурних характеристиках Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія";

- розробити пропозиції щодо напрямів покращення фінансового стану підприємства Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія".

Об'єктом дослідження є процес діагностики фінансового стану підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні засади діагностики фінансового стану підприємства.

Методологічна та інформаційна база дослідження представлена чинними законодавчими та нормативними актами, науковими працями провідних вітчизняних і зарубіжних вчених, матеріалами Державної служби статистики, публічними статичними та аналітичними виданнями, а також матеріали фінансової та статичної звітності підприємства та його управлінського обліку 2018-2020 років.

Емпіричною базою дослідження є діяльність підприємства - Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія", що спеціалізується на видобутку та збагаченні ільменітових руд (титанова руда).

Середня кількість працівників (осіб) – 1543. Місцезнаходження - Житомирська область, Хорошівський район, смт. Іршанськ.

На балансовому обліку комбінату знаходиться 7 родовищ, які являють собою запаси апатит-ільменітових каолінів і корінних руд. Нині активно діють три кар'єри — Лемненський, Верхньо-Іршанський, Шершнівський, запаси в яких становлять 12 % від загальних на родовищі. В останні роки комбінатом було введено в дію новий кар'єр потужністю 1 млн. м³ ільменітової руди на рік. Потужність збагачувальної фабрики — 70 тис. т концентрату на рік.

Компанія входить в ТОП-100 великих платників податків та є найбільшим інвестором у галузі за останні 4 роки.

Основні економічні показники за звітний період (2020 р.): Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – 3127625 тис. грн., Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) - 2074819 тис. грн., Валовий

прибуток – 1052806 тис. грн., Фінансовий результат від операційної діяльності - 496892 тис. грн., Фінансовий результат до оподаткування - 417706 тис. грн., Чистий фінансовий результат – 369177 тис. грн.

Для досягнення поставлених завдань було використано такі *методи досліджень*: аналізу та синтезу, логічного узагальнення для систематизації теоретичних засад діагностики фінансового стану. Для оцінювання та визначення шляхів покращення і планування фінансового стану: методи вертикального, горизонтального, порівняльного, коефіцієнтного, інтегрального фінансового аналізу, статистичні методи, метод прямих техніко-економічних розрахунків, балансовий метод. Для представлення результатів аналізу та планування застосовано табличний та графічний метод. Планово-аналітичні розрахунки здійснювались за допомогою пакету Excel.

Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що досліджені методи представляють підприємство та всі його зв'язки як взаємопов'язану систему руху фінансових ресурсів, що дає змогу якомога ширше оцінити його фінансовий стан та покращити його за допомогою впровадження рекомендацій. Сформульовані пропозиції прийнято до уваги керівництвом досліджуваного підприємства.

Апробація результатів. Основні положення та результати наукового дослідження було оприлюднено в науковій статті «Методи діагностики фінансового стану підприємства», яка опублікована в збірнику наукових статей студентів Київського національного торговельно-економічного університету «Економіка і фінанси бізнесу» ч.2 2021 року на с. 148.

Структура та обсяг роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Фінансовий стан підприємства – поняття, що визначає стан виробничо-фінансової системи підприємства, тобто рух фінансових ресурсів, їх склад, ефективне використання, фінансових відносин з застосуванням системи показників в динаміці та у певні моменти часу.

Фінансовий стан компанії може бути об'єктивно оцінений лише за умови застосування системи показників, які докладно і вичерпно описують економічне становище підприємства. Діагностика надасть можливість здійснити детальну оцінку та прогноз фінансового стану компанії.

Пошук та аналіз наукової літератури у даній сфері дозволяє зробити висновок, що є багато підходів та способів трактування терміну «діагностика».

Хоча поняття «діагностика» має різноманітні визначення, більшість вчених надають йому трактування як визначення становища об'єкта дослідження в минулому та майбутньому періодах.

Таким чином, діагностика – це можливість у будь-який момент часу (минулого, теперішнього, майбутнього) визначати стан та діагностувати обраний об'єкт за певними параметрами.

Стосовно діагностики фінансового стану, можна відзначити наступне.

Для трактування терміну діагностика фінансового стану О. А. Сметанюк пропонує таке визначення: «Під діагностикою фінансового стану підприємства розуміється визначення стану об'єкта через дослідження, метою якого є визначення суттєвих факторів такого стану, симптомів та причин виникнення проблеми або можливих ускладнень, оцінку можливостей підприємства реалізувати цілі, підготовку необхідної інформаційної бази для прийняття рішення» [17]. Зазначимо, що наведене трактування є доволі повним і змістовним.

За С. В. Приймак «фінансова діагностика – це процес ідентифікації якості фінансового стану підприємства та визначення чинників, які впливають на його фінансові параметри» [16].

Таким чином діагностика визначає фінансове становище об'єкта дослідження, проте вона не лише визначає чинники впливу на підприємство, але й виявляє причини змін різних критеріїв, отже можна зазначити, що наведене трактування розкриває суть поняття недостатньо повно.

Головне завдання діагностики фінансового стану це здійснення комплексного аналізу для забезпечення задоволеності потреб внутрішніх та зовнішніх користувачів.

Т. Г. Бень визначає діагностику як оцінку фінансового стану підприємства з застосуванням поглибленого та експрес-аналізу, який надає можливість визначити проблемні зони компанії і причини їх появи [1].

На нашу думку, діагностика фінансового стану може бути визначена як процес оцінки становища об'єкта, його ліквідності, платоспроможності, ділової активності за допомогою застосування великого спектру методів, які надають можливість визначити проблемні зони фінансового стану компанії, причини їх прояву та визначити способи поліпшення ситуації.

Головною метою діагностики фінансового стану є оцінка фінансового стану компанії та визначення резервів стабілізації, покращення та росту. Організація чіткої фінансово-економічної політики є засобом здійснення цього.

Діагностика – це цілісна система, що включає до свого складу методологічні основи економічного аналізу, господарського обліку, різні концепції, підходи, механізми визначення слабких місць фінансового стану підприємства.

Методологія фінансового аналізу – це комплекс знань про принципи, форми і методи наукового пізнання внутрішнього і зовнішнього фінансового середовища діяльності суб'єктів господарювання, установ і організацій та награвання інструментарію впливу на його зміну і розвиток.

Існують різні класифікації методів та прийомів фінансового аналізу. Найбільш розповсюджена з них передбачає їх розподіл на дві великі групи: неформалізовані та формалізовані методи та способи [8].

Для аналізу фінансового стану підприємства традиційно використовуються такі методи аналізу, як: коефіцієнтний, матричний, балансовий, інтегральний, дискримінантний. Коефіцієнтний метод передбачає використання для розрахунку показників, що демонструють різні аспекти діяльності підприємства і враховують вплив як внутрішнього, так і зовнішнього середовищ на його фінансовий стан. Така система показників наведена в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Система показників оцінки фінансового стану підприємства відповідно до коефіцієнтного методу

Група коефіцієнтів	Складові групи коефіцієнтів
Коефіцієнти ліквідності	Коефіцієнт абсолютної ліквідності
	Коефіцієнт загальної ліквідності
	Коефіцієнт критичної ліквідності
Коефіцієнти фінансового «важеля» (заборгованості)	Коефіцієнт співвідношення власних і позикових коштів
	Коефіцієнт заборгованості
Коефіцієнти покриття	Коефіцієнт покриття відсотків
Коефіцієнти ділової активності	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості
	Період обороту дебіторської заборгованості в днях
	Коефіцієнт оборотності товарно-матеріальних запасів
Коефіцієнти рентабельності	Період обороту товарно-матеріальних запасів в днях
	Коефіцієнт оборотності активів або капіталу
	Коефіцієнт чистої рентабельності
Коефіцієнти аналізу грошового потоку	Коефіцієнт ліквідності грошового потоку
	Коефіцієнт якості чистого грошового потоку
	Коефіцієнт достатності грошових коштів
	Ступінь покриття прострочених зобов'язань чистим грошовим потоком
	Середньоденний дефіцит грошових коштів

*Складено на основі [27, с. 284-286]

Матричний метод базується на побудові матриці сукупності фінансових показників, яка перетворюється на матрицю стандартизованих коефіцієнтів.

Надає змогу здійснювати порівняльну рейтингову оцінку за певними показниками. Коротку характеристику основних методик наведено в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Матричні методи діагностики фінансового стану підприємства

Автор методики	Сутність методики
Методика Фраціона-Романе[25]	Ґрунтується на розрахунку трьох показників: результат господарської діяльності, результат фінансової діяльності, результат фінансово-господарської діяльності. На основі значень описаних показників здійснюється оцінка стратегічної фінансової діяльності підприємства за допомогою таблиці Діагональ проходить через квадранти матриць з нульовим результатом господарської діяльності. По горизонталі РФД пов'язані зі зростанням позикових засобів фірми, по вертикалі РГД – з реалізацією інвестиційного проекту.
Методика Ковальова[12]	Являє собою двухрівневу систему показників оцінки можливості банкрутства компанії: несприятливі поточні показники, які свідчать про можливі фінансові труднощі в майбутньому (стабільно низькі значення коефіцієнтів ліквідності, хронічне невиконання зобов'язань, потенційні втрати довготермінових контрактів тощо) та показники, які не дають підстави розглядати стан підприємства як критичний, проте потребують прийняття заходів (втрата ключових працівників апарату управління, вимушені зупинки виробничо-технологічного процесу, втрата ключових контрагентів тощо).
Матричний підхід до оцінки фінансової стійкості Л. В. Юрчишеної[21]	Являє собою представлення бухгалтерського балансу підприємства у вигляді матриці, де по горизонталі розташовані статті активу, а по вертикалі – статті пасиву. У матриці виділяють чотири квадранти: необоротні та оборотні активи, власний капітал та зобов'язання. Потім складають чотири таблиці: матричний баланс на початок та на кінець періоду, динамічний матричний баланс та баланс грошових надходжень і витрат підприємства. Ця методика дає можливість визначити зв'язок статей активу і пасиву балансу, розрахувати структури й визначити якість активів балансу та достатність джерел їх фінансування.

Для проведення оцінки фінансового стану підприємства, в першу чергу для оцінки рівня ліквідності балансу та оцінки рівня фінансової стійкості, використовують балансові методи і моделі. Балансовий метод використовують для групування і дослідження зміни статей балансу та для дослідження динаміки, структури звіту про рух грошових коштів.

Він полягає в порівнянні, співставленні двох комплексів показників, що прагнуть до певної рівноваги, та дозволяє виявити в результаті новий аналітичний (балансуючий) показник.

Інтегральний метод аналізу фінансового стану дає змогу характеризувати фінансовий стан підприємства за значенням одного інтегрального показника, який містить в собі інші узагальнюючі показники (рівень платоспроможності, фінансової незалежності, склад активів підприємства тощо), що дає можливість спостерігати за зміною його динаміки та значно спрощує роботу аналітиків.

У процесі комплексного аналізу діяльності підприємств досліджується сукупність показників, значення яких відображають всі або більшість аспектів зміни та розвитку цих підприємств. Але оцінити зміну стану певного підприємства за деяких проміжок часу або порівняти однорідні підприємства між собою можна лише за одним показником, що синтезує всі сторони діяльності підприємства. При проведенні фінансового аналізу виникає необхідність зведення кількох часткових показників до одного інтегрального показника. Така інтегральна оцінка дає можливість визначити якісну відмінність досягнутого стану від бази порівняння.

В даний час різними авторами розроблено велику кількість інтегральних показників. При цьому для кожного показника, як правило, встановлено не один норматив, а цілу шкалу інтерпретації для формування висновку про рівень фінансового стану. Основні методики та їх характеристика наведені в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Підходи до інтегрального методу діагностики фінансового стану підприємства

Назва методу	Сутність методу
Методика Дюпон[26]	Являє собою факторний аналіз, тобто виділення основних факторів, що впливають на ефективність діяльності підприємства. Двофакторна модель показує вплив на рентабельність підприємства операційної діяльності (продажу) та оборотності активів, трифакторна – вплив операційної діяльності (продажу), оборотності активів та показника фінансового левериджу.
Методика розроблена за ініціативою керівництва Агентства з питань запобігання банкрутству[10]	Являє собою інтегральний показник, який включає в себе значення показників оцінки майнового стану, фінансової стійкості (платоспроможності), ліквідності активів, прибутковості, ділової активності, скориговані відповідно до їхньої вагомості, та інших факторів. Фінансовий аналіз за цією передбачає розрахунок понад сорока показників за напрямками господарської діяльності підприємства.

Закінчення табл. 1.3

Назва методу	Сутність методу
Методика Аргенти	<p>За допомогою показника Джона Аргенти (А-рахунок) діагностується потенційність банкрутства на основі оцінки впливу зовнішніх і внутрішніх факторів. Процес неспроможності Аргента умовно поділяє на три етапи, які можуть бути виявлені по ряду індикаторів:</p> <p>I етап - «недоліки»: неспроможність контролю середовища, відсутність стратегії і пасивність системи управління щодо реагування на внутрішні та зовнішні ризики;</p> <p>II етап - «помилки»: недоліки систем управління, обліку і контролю, які накопичувально або фатально впливають на безперервність діяльності організації;</p> <p>III етап - «симптоми»: несумлінне складання звітності, застосування невірних експертних, оціночних значень, недотримання законодавства, облікової політики та іншими зловживаннями.</p> <p>При розрахунку А-рахунка конкретної компанії передбачено жорстку умову: або записується кількість балів відповідно до методики Аргенти, або 0. Ніякі усереднені або проміжні значення не припустимі. За підсумками складання робочого документа на кожному етапі підраховують кількість балів і розраховують агрегований показник.</p>

У світовій та вітчизняній практиці найбільш поширеними моделями оцінки ймовірності банкрутства є моделі на основі дискримінантного аналізу. Суть дискримінантного аналізу полягає в тому, що з використанням математично-статистичних методів будується функція та обчислюється інтегральний показник, на підставі якого з певною ймовірністю можна спрогнозувати банкрутство підприємства.

Найбільш популярними є моделі Альтмана, Таффлера, Ліса, Чессера та ін. В Україні – О. Терещенко. Їх перевагами є те, що вони дозволяють використовувати обмежену кількість показників, при цьому забезпечуючи високу точність результатів, при низькій трудомісткості; дозволяють поєднувати різноманітні об'єкти; не потребують особливої інформації (вся необхідна інформація наявна в основних формах фінансової звітності); дозволяють прогнозувати банкрутство, визначати зони ризику, у якій знаходиться суб'єкт господарювання.

Сьогодні не існує універсальної методики оцінювання фінансового стану підприємства, яка б враховувала його мету, постійний склад множини оціночних параметрів, який змінюється в умовах внутрішнього та зовнішнього середовища, а також специфіку умов діяльності конкретної галузі.

Як видно з вищеперерахованого існує безліч методів діагностики фінансового стану підприємства та поглядів з приводу послідовності його проведення, єдиної думки немає, і кожне підприємство повинне вибрати ту послідовність, яка більш прийнята для його фінансової стратегії.

Проведення діагностики фінансового стану підприємства має такий порядок:

- формування мети та предмету діагностики;
- відбір якісних та кількісних індикаторів для діагностування та критеріїв для їх оцінювання;
- визначення інформаційної бази для проведення дослідження;
- проведення розрахунків аналітичного, техніко-економічного та математичного характеру, факторного аналізу;
- визначення стану досліджуваного процесу (об'єкта) та симптомів кризових явищ, тенденцій фінансово-економічного розвитку об'єкта;
- підведення підсумків результатів діагностування фінансового стану, розробка антикризової програми.

Також важливо відзначити, що здійснення діагностування має здійснюватися з урахуванням загальноприйнятих принципів. Найбільш важливими з яких є:

- своєчасність – потрібно здійснювати діагностування до моменту появи кризової ситуації, прояву перших ознак банкрутства, брати до уваги динамічність діяльності компанії;
- комплексність – дослідження деяких явищ та процесів є доцільним у комплексі з іншими взаємопов'язаними явищами, чинниками, цілями;
- науковість – діагностування має базуватися на основі науково-обґрунтованих принципів, понять, категорій, закономірностей, застосуванні визначеної методології та методів дослідження;
- автентичність – процес діагностування має здійснюватись на основі первинної, достовірної інформації;

- точність – відповідність реальним фактам, цілям і вимогам, які ставляться до процесу діагностування;
- об'єктивність – діагностика має проводитись за розробленою програмою дослідження, за чітко наведеними базовими параметрами з виключенням впливу фактора суб'єктивізму; під час діагностики потрібно використовувати тільки реальні факти, методи та заходи, щоб знизити ступінь неточності наданих оцінок;
- ефективність – проводячи діагностику стану компанії, необхідно систематично здійснювати порівняння позитивних і негативних наслідків її проведення і розміру витрат, що мають зв'язок з цим процесом.

Отже, діагностика фінансового стану підприємства націлена на забезпечення комплексного визначення, аналізу, ліквідації та розробки прогнозу проблем компаній з метою прийняття випереджуючих управлінських рішень, спрямованих на забезпечення стратегічних та тактичних цілей. Знання теоретичних засад діагностики (принципів, методів, функцій та видів діагностики) надає можливість здійснення точного діагностування та виявлення причин появи негативних або позитивних показників та тенденцій. А здатність діагностувати фінансовий стан дозволяє керівництву підприємства забезпечувати його стійкий розвиток.

Отже, діагностика фінансового стану – це оцінка фінансового стану об'єкта, його платоспроможності, ліквідності, ділової активності шляхом використання широкого кола методів, що дає змогу виявити недоліки фінансового стану підприємства, причини їх виникнення та визначити шляхи покращення ситуації.

Головною метою діагностики фінансового стану є проведення комплексного аналізу, що в подальшому дає змогу представити інформацію для задоволення потреб внутрішніх та зовнішніх користувачів.

Для аналізу фінансового стану підприємства традиційно використовуються такі методи аналізу, як: коефіцієнтний, матричний, балансовий, інтегральний, дискримінантний.

Коефіцієнтний метод передбачає використання для розрахунку показників, що демонструють різні аспекти діяльності підприємства і враховують вплив як внутрішнього, так і зовнішнього середовищ на його фінансовий стан.

Матричний метод базується на побудові матриці сукупності фінансових показників, яка перетворюється на матрицю стандартизованих коефіцієнтів.

Балансовий метод використовують для групування і дослідження зміни статей балансу та для дослідження динаміки, структури звіту про рух грошових коштів.

Інтегральний метод аналізу фінансового стану дає змогу характеризувати фінансовий стан підприємства за значенням одного інтегрального показника, який містить в собі інші узагальнюючі показники, що дає можливість спостерігати за зміною його динаміки та значно спрощує роботу аналітиків.

Суть дискримінантного аналізу полягає в тому, що з використанням математично-статистичних методів будується функція та обчислюється інтегральний показник, на підставі якого з певною ймовірністю можна спрогнозувати банкрутство підприємства.

РОЗДІЛ 2

ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ФІЛІЇ "ІРШАНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ" АТ "ОБ'ЄДНАНА ГІРНИЧО-ХІМІЧНА КОМПАНІЯ"

2.1. Оцінка складу і структури активів та джерел їх фінансування

Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" є одним з найбільших підприємств Житомирської області, що було засноване у 1954 році у Хорошівському районі, метою якого є розробка родовищ ільменітової руди. Нове підприємство розпочало розробку іршанської групи родовищ титанових руд.

Сьогодні Іршанський ГЗК це повністю сформоване підприємство з своєю необхідною для роботи інфраструктурою. Проводить гірничі роботи від їх проектування, розробки родовища корисних копалин до рекультивації відпрацьованих земель.

Виробничо-господарська діяльність на комбінаті проводиться за такими основними напрямками:

- гірничо-експлуатаційні роботи та збагачення ільменітовмісних пісків з випуском ільменітового концентрату;
- здійснення зовнішньоекономічної діяльності;
- складання проектно-конструкторської, проектно-будівельної та проектно-кошторисної документації;
- збір та реалізація лому чорних та кольорових металів;
- експлуатація та утримання житлового фонду, об'єктів охорони здоров'я та культури.

Крім того, в статуті підприємства закріплені інші види діяльності підприємства:

- організація внутрішніх та зовнішніх перевезень пасажирів та вантажів власним, залученим та орендованим транспортом;

- постачання та передача електроенергії.

До складу комбінату входять три кар'єри, дві збагачувальні фабрики та допоміжні цехи.

Промисловий комплекс району складається з галузей добувної та переробної промисловості.

На базі місцевої сировини функціонує промислово-будівельний комплекс. Підприємства промисловості будівельних матеріалів працюють на місцевій сировині. Вони виготовляють залізобетонні конструкції, блоки, цеглу, щебінь, асфальт тощо.

Це одне зі стратегічних українських підприємств у титановій галузі, адже воно активно користується корисними копалинами, здійснює вплив на навколишнє середовище та є великим платником податків, тому важливо слідкувати за динамікою фінансового стану таких підприємства.

Для цього проаналізуємо динаміку обсягу та складу активів Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія".

Динаміка обсягу та складу активів Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" за 2018-2020 рр. наведена на рис. 2.1.

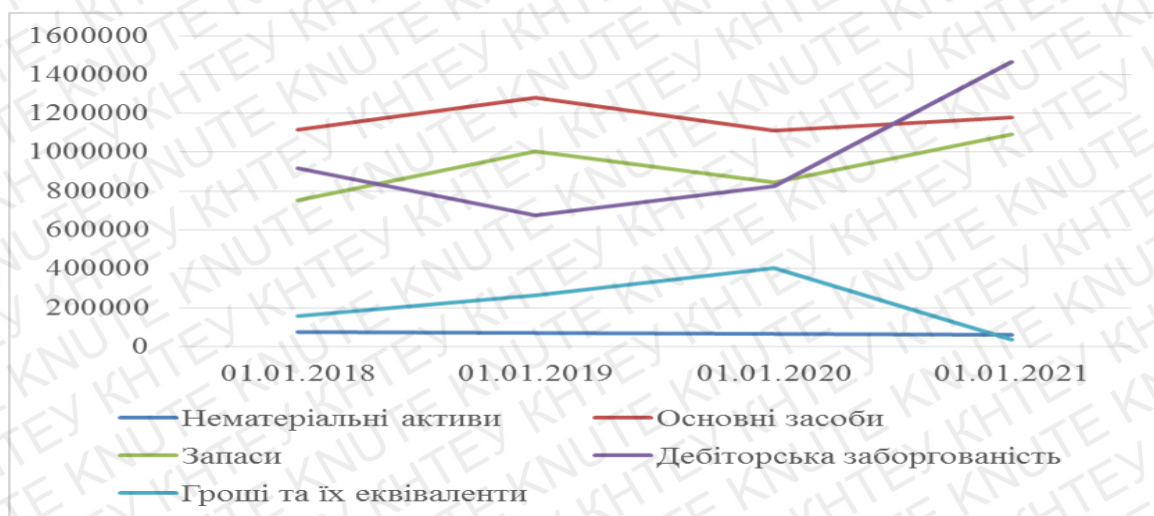

Рис. 2.1 – Динаміка обсягу та складу активів Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" за 2018-2020 рр.

Проаналізувавши рис. 2.1 можна стверджувати, що обсяг нематеріальних активів поступово знижується - в 2018 році на -2730 тис. грн. (-3,72%), в 2019 році - на -5182 тис. грн. (-7,34%), в 2020 році - на -3816 тис. грн. (-5,84%), що є негативним явищем та свідчить про амортизації ПЗ на підприємстві та його старіння.

Обсяг основних засобів має нестабільну динаміку. Так, в 2018 році обсяг зріс на 166022 тис. грн. (14,91%), в 2019 році знизився на -167020 тис. грн. (-13,05%), в 2020 році збільшився на 66512 тис. грн. (5,98%), що свідчить про поступове оновлення основних засобів.

Якщо говорити про запаси, то їх динаміка також не є стабільною: в 2018 році вони зросли на 252837 тис. грн. (33,63%), в 2019 році знизились на -160891 тис. грн. (-16,01%), в 2020 році зросли на 250327 тис. грн. (29,67%). Така динаміка запасів може свідчити про те, що в 2019 році на підприємстві спостерігалось зниження обсягу виробництва.

Щодо дебіторської заборгованості - вона також має нестабільну динаміку - в 2018 році вона зменшилась на -241872 тис. грн. (-26,31%), в 2019 році - збільшилась на 149982 тис. грн. (22,14%), в 2020 році також збільшилась на 637741 тис. грн. (77,06%). Різке збільшення дебіторської заборгованості в 2020 році з однієї сторони свідчить нарощення збуту, а з іншої сторони – збільшує фінансовий цикл підприємства.

Гроші та їх еквіваленти в 2018 році зросли на 105847 тис. грн. (66,91%), в 2019 році - на 141256 тис. грн. (53,50%), а в 2020 році знизились на -370364 тис. грн. (-91,38%). Причиною такої динаміки може бути збільшення дебіторської заборгованості та інвестиції в основні засоби.

Однак, необхідний більш глибокий аналіз структури активів підприємства і того, наскільки ефективно Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" використовує їх.

Аналіз структури активів є основоположним у загальному комплексі проблем підвищення їх ефективності. Особливо ретельно необхідно

проаналізувати зміни складу і динаміки оборотних активів на Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" як найбільш мобільної частини капіталу, від стану якої в значній мірі залежить фінансовий стан підприємства (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Динаміка структури активів Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" за 2018-2020 роки, %

Показники	Питома вага				Абсолютний приріст		
	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи:	2,39	2,09	1,91	1,51	-0,30	-0,18	-0,40
Незавершені капітальні інвестиції	1,04	1,38	3,46	2,22	0,34	2,08	-1,24
Основні засоби:	36,35	37,94	32,51	28,92	1,59	-5,43	-3,58
Відстрочені податкові активи	0,00	0,00	0,63	2,74	0,00	0,63	2,11
Інші необоротні активи	0,00	0,00	0,12	0,31	0,00	0,12	0,19
Усього за розділом I	39,78	41,41	38,63	35,70	1,63	-2,78	-2,92
II. Оборотні активи							
Запаси	24,53	29,78	24,65	26,83	5,24	-5,13	2,19
Дебіторська заборгованість	30,00	20,08	24,17	35,94	-9,92	4,09	11,76
Гроші та їх еквіваленти	5,16	7,83	11,84	0,86	2,66	4,01	-10,98
Інші оборотні активи	0,52	0,90	0,72	0,67	0,38	-0,19	-0,05
Усього за розділом II	60,22	58,59	61,37	64,30	-1,63	2,78	2,92
Баланс	100	100	100	100	-	-	-

Дані табл. 2.1 показують, що в складі активів на підприємстві найбільшу частку займають оборотні активи – 60,22% на 01.01.2018, 58,59% на 01.01.2019, 61,37% на 01.01.2020 та 64,30% на 01.01.2021, що є свідченням мобільної структури активів, що сприяє прискоренню оборотності засобів підприємства. У їх складі найбільшу частку займає дебіторська заборгованість – 30,00% на 01.01.2018, 20,08% на 01.01.2019, 24,17% на 01.01.2020 та 35,94% на 01.01.2021 та запаси – 24,53% на 01.01.2018, 29,78% на 01.01.2019, 24,65% на 01.01.2020 та 26,83% на 01.01.2021, що не є дуже характерним для металургійного

підприємства та може свідчити про нарощення обсягів діяльності, старі основні засоби тощо.

Таким чином, слід відмітити, що протягом аналізованого періоду відбуваються зміни в бік збільшення ліквідності оборотних активів підприємства.

Велике значення у діяльності підприємства мають основні засоби, аналіз стану яких наведено у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Динаміка показників стану основних засобів Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія"

Показник	Роки			Відхилення 2018/2019		Відхилення 2019/2020	
	2018	2019	2020	Абсолютн ий приріст	Темп росту, %	Абсолютн ий приріст	Темп росту, %
Первісна вартість, тис. грн	1196861,00	1196362,00	1146108,00	-499,00	99,96	-50254,00	95,80
Знос, тис. грн	634651,50	877575,00	1110076,50	242923,50	138,28	232501,50	126,49
Коефіцієнт придатності, %	46,97	26,65	3,14	-20,33	56,73	-23,50	11,80

Основні засоби підприємства мають низький рівень придатності (3,14% у 2020 році), що негативно характеризує діяльність керівництва товариства. Варто зазначити, що основні засоби підприємства – спадщина радянських часів і є дуже дорогавартісними, відповідно потребують великих фінансових вкладень.

Капітал підприємства формується за рахунок власного і позикового капіталу (рис. 2.2).

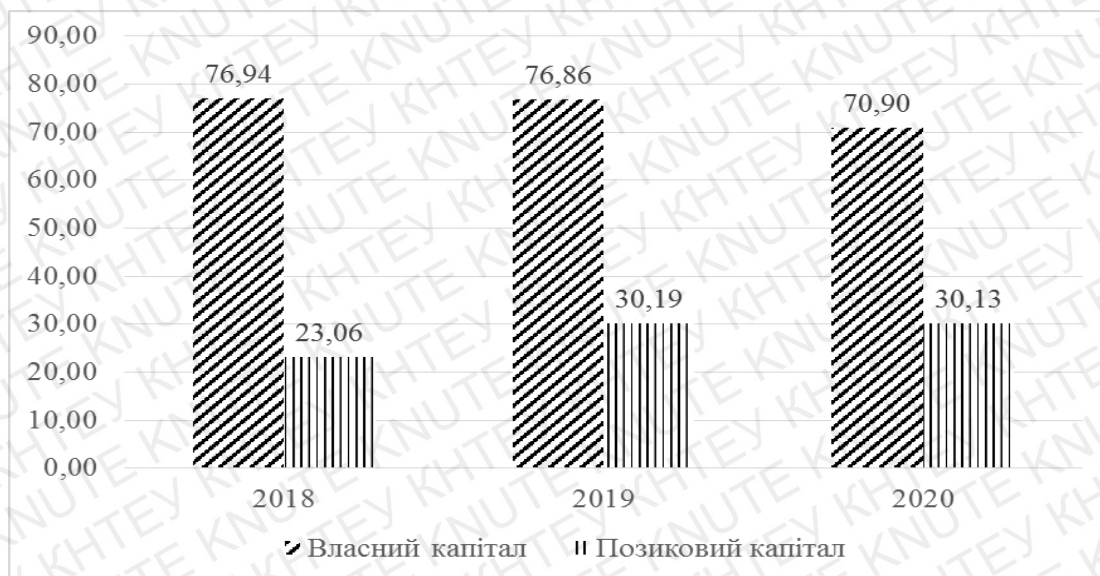

Рис. 2.2 – Структура пасивів підприємства, %

Домінування власного капіталу дає можливість говорити про високу фінансову стійкість та незалежність підприємства. Слід відмітити цікаву динаміку структури зобов'язань підприємства: у 2018 році суттєво переважала довгострокова заборгованість, у 2019 році зобов'язання були рівноцінними, а в 2020 році короткострокова заборгованість вибилась вперед (рис. 2.3).

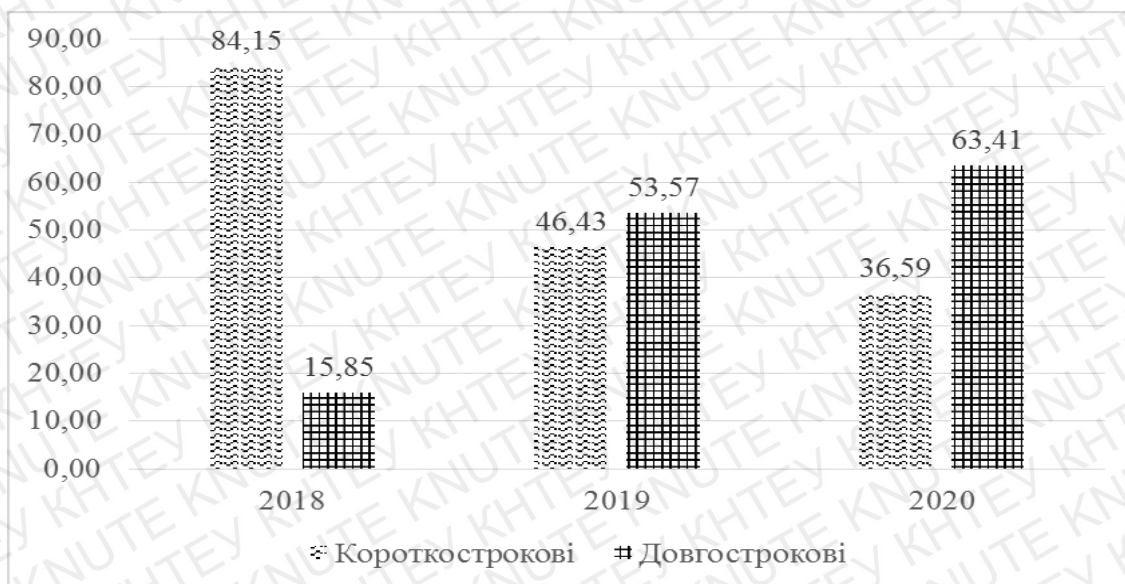

Рис. 2.3 – Співвідношення довгострокових та короткострокових зобов'язань підприємства, %

Таким чином, проведена оцінка складу і структури активів та джерел їх фінансування показала, що підприємство має нестабільну динаміку активів – то збільшення, то зниження, що свідчить про непоступовий розвиток підприємства. Особливостями активів є велика дебіторська заборгованість та запаси, основні фонди з низьким рівнем придатності, що негативно характеризує діяльність менеджерського складу підприємства. Ліквідність активів є високою. Щодо пасивів, то там переважає власний капітал, що свідчить про незалежність підприємства, а в структурі заборгованості переважає довгострокова, проте тенденція в останні роки змінюється в бік короткострокової заборгованості.

2.2. Динаміка основних коефіцієнтів фінансового стану підприємства

Коефіцієнтний аналіз є невід'ємною частиною аналізу фінансового стану підприємства, оскільки дає уявлення про можливості підприємства ефективно формувати, розподіляти і використовувати фінансові ресурси. За допомогою відповідних коефіцієнтів вивчають не тільки їх рівень, але й їх відхилення від нормативних значень.

Проведемо коефіцієнтний аналіз Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія". Динаміка коефіцієнтів платоспроможності підприємства Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" наведена в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Динаміка коефіцієнтів платоспроможності підприємства Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" за 2018-2020 рр.

Показники	2018	2019	2020	Абсолютний приріст (2020/2018)
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,40	0,79	0,39	-0,01
Коефіцієнт проміжної ліквідності (швидкої ліквідності)	1,89	2,56	2,43	0,54

Закінчення табл. 2.3

Показники	2018	2019	2020	Абсолютний приріст (2020/2018)
Коефіцієнт загального покриття	3,58	4,80	4,20	0,62
Коефіцієнт співвідношення поточної дебіторської і кредиторської заборгованості	1,50	1,77	2,04	0,54
Коефіцієнт співвідношення поточної дебіторської і кредиторської заборгованості за комерційними розрахунками	5,94	4,79	3,64	-2,30
Коефіцієнт ліквідності грошових потоків по операційній діяльності	1,16	1,00	0,90	-0,27

Результати аналізу динаміки коефіцієнтів платоспроможності засвідчують, що підприємство підтримує достатній рівень ліквідності, всі коефіцієнти відповідають рекомендованим межах їх значень і навіть перевищують їх, спостерігається позитивна тенденція. Хоча коефіцієнт співвідношення поточної дебіторської і кредиторської заборгованості, також є більшим за норму і збільшується в динаміці (1,50 в 2018 році, 1,77 в 2019 році та 2,04 в 2020 році), що, з однієї сторони, свідчить про те, що кредиторська заборгованість в 2 рази покривається дебіторською і є позитивним, проте, з іншої сторони, дебіторська заборгованість – це актив, який знецінюється в часі і взагалі може бути несплачений, тому така тенденція не є позитивною. Якщо звернути увагу на коефіцієнт співвідношення поточної дебіторської і кредиторської заборгованості за комерційними розрахунками, то там ситуація дещо краще, оскільки коефіцієнт має тенденцію до зниження (5,94 в 2018 році, 4,79 в 2019 році та 3,64 в 2020 році). Погіршується динаміка і по коефіцієнту ліквідності грошових потоків по операційній діяльності (він знизився на -0,27 з 2018 по 2020 рік), що свідчить про перевищення витрачань над надходженнями грошових коштів по операційній діяльності і не є позитивним явищем.

Однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства є його фінансова стійкість.

Фінансова стійкість — це надійно гарантована платоспроможність, рівновага між власними та залученими засобами, незалежність від випадковостей ринкової кон'юнктури і партнерів, довіра кредиторів і інвесторів та рівень залежності від них, наявність такої величини прибутку, який би забезпечив самофінансування. Динаміка коефіцієнтів фінансової стійкості підприємства Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" наведена в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

**Динаміка коефіцієнтів фінансової стійкості підприємства
Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана
гірничо-хімічна компанія" за 2018-2020 рр.**

Показники	2018	2019	2020	Абсолютний приріст (2020/2018)
Коефіцієнт фінансової автономії	0,73	0,70	0,66	-0,07
Коефіцієнт фінансування (к-т фінансового лвериджу)	0,37	0,43	0,52	0,15
Коефіцієнт заборгованості	0,27	0,30	0,34	0,07
Коефіцієнт довгострокової заборгованості	0,10	0,18	0,19	0,09
Коефіцієнт поточної заборгованості	0,17	0,13	0,15	-0,02
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,44	0,43	0,44	-0,01
Коефіцієнт маневреності довгострокового капіталу	0,51	0,54	0,56	0,05
Коефіцієнт покриття відсотків	582364,00	360380,00	588770,00	6406,00
Коефіцієнт довгострокового фінансування оборотних активів	0,72	0,79	0,76	0,04
Коефіцієнт покриття боргу чистим грошовим потоком від операційної діяльності	0,86	0,38	-0,14	-1,00
Коефіцієнт достатності чистого грошового потоку з позицій потреб, що фінансуються	0,22	2,88	-0,71	-0,93

За результатами аналізу динаміки коефіцієнтів фінансової стійкості підприємства можна констатувати нормальну фінансову стійкість підприємства, власний капітал переважає, а частка заборгованості є не високою, не дивлячись на

те, що коефіцієнт покриття відсотків має нестабільну тенденцію, що пов'язано з коливанням ЕВІТ. В цілому підприємство генерує достатній обсяг фінансових результатів для обслуговування витрат на позиковий капітал. Так, в 2020 році ЕВІТ в 5 разів перевищував суму фінансових витрат.

Проте якщо оцінювати покриття боргу чистим грошовим потоком від операційної діяльності та достатність чистого грошового потоку з позицій потреб, що фінансуються, то можна побачити, що ситуація є дуже нестабільною. Так, коефіцієнт покриття боргу мав найкращий показник в 2018 році – 0,86 і далі йде на спад (-0,14 в 2020 році). Коефіцієнт достатності ЧПП з позицій потреб, що фінансуються має схожу динаміку, проте найкращий показник був в 2019 році – 2,88, та -0,71 в 2020, що може бути пов'язано зі зниженням обсягу реалізації в 2 рази, порівняно з 2019 роком та збільшенням зобов'язань у цьому періоді (витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, оплату податків тощо).

Ділова активність підприємства у фінансовому аспекті проявляється у швидкості обігу його активів. Аналіз її полягає у дослідженні рівнів і динаміки різних фінансових коефіцієнтів обертання, що є відносними показниками фінансових результатів діяльності господарюючого суб'єкта. Загальна обіговість усіх активів складається з часткових показників обіговості окремих елементів активів.

Основні показники ділової активності підприємства за 2018-2020 роки наведені у табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Динаміка показників ділової активності підприємства

Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" за 2018-2020 рр.

Показники	2018	2019	2020	Абсолютний приріст (2020/2018)
Коефіцієнт оборотності активів	1,00	1,04	0,83	-0,16

Закінчення табл. 2.3

Показники	2018	2019	2020	Абсолютний приріст (2020/2018)
Період обороту активів, днів	361	346	432	71,08
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	1,68	1,73	1,32	-0,36
Період обороту оборотних активів, днів	214	208	272	57,72
Коефіцієнт оборотності запасів	2,41	2,68	2,14	-0,27
Період обороту запасів, днів	149	134	168	18,71
Коефіцієнт обороту поточної дебіторської заборгованості	4,02	4,70	2,73	-1,30
Період обороту поточної дебіторської заборгованості, днів	89	77	132	42,51
Коефіцієнт оборотності поточної кредиторської заборгованості	3,96	5,82	3,69	-0,27
Період обороту поточної кредиторської заборгованості, днів	90,80	61,83	97,47	6,67
Тривалість операційного циклу, днів	239	211	300	61,22
Тривалість фінансового циклу, днів	148	149	203	54,55

За результатами аналізу динаміки показників ділової активності підприємства Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" за 2018-2020 рр., в цілому, спостерігалась позитивна динаміка до 2019 року, проте в 2020 році динаміка всіх показників погіршилась, що може бути пов'язано з пандемією в COVID-19, адже це призвело до застою світової економіки та зниження обсягів виробництва покупців підприємства. Відповідно це вплинуло на тривалість операційного циклу, який в 2019 році становив 211 днів, а в 2020 році – 300 днів та фінансового циклу 149 днів та 203 дні відповідно, що затримує процес повернення капіталу та зменшує інтенсивність його використання.

Щоб побачити детальніше як такі зміни впливають на рентабельність активів підприємства, проведемо її аналіз за моделлю «Дюпон-каскад»[26]. Результати розрахунків наведені у табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Динаміка прибутковості активів Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" за 2018-2020 рр. та вплив факторів на її зміну

№ п/п	Показник	2018	2019	2020	Абсолютний приріст	
					2017-2018	2018-2019
1	Чистий прибуток, тис. грн	114887	87872	369177	-27015	281305
2	Активи, тис.грн	3219203,5	3398717	3750504	179513,5	351787
3	Чистий дохід, тис.грн	3213687	3535397	3127625	321710	-407772
4	Рентабельність активів, %	3,57	2,59	9,84	-0,98	7,26
5	Рентабельність продажу, %	3,57	2,49	11,80	-1,09	9,32
6	Коефіцієнт оборотності активів, об.	1,00	1,04	0,83	0,04	-0,21
Оцінювання впливу факторів на показник ROA, %						
7	Вплив показника рентабельність продажів				-1,09	9,69
8	Вплив показника оборотності активів				0,10	-2,44

В загальному, ефективність використання активів має позитивну динаміку, адже не дивлячись на проблеми пов'язані з COVID-19, рентабельність активів зросла на 7,26% у 2020 році, порівняно з 2019 роком. Таку ж динаміку має рентабельність продажу – в 2018 році вона становила 3,57%, в 2019 році знизилась до 2,49%, а в 2020 році зросла до 11,80%.

Головним фактором такої динаміки рентабельності активів був вплив показника рентабельності продажів, за його рахунок в 2019 році ROA зменшилась на -1,09%, а в 2020 році зросла на 9,69%. Унаслідок впливу показника оборотності активів ROA зросла на 0,10% в 2019 році та знизилась на -2,44% в 2020 році відповідно.

Також проаналізуємо які фактори впливають на рентабельність власного капіталу Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія". Результати розрахунків наведені в табл. 2.7.

Таблиця 2.7

**Динаміка прибутковості власного капіталу Філія "Іршанський
гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна
компанія" за 2018-2020 рр. та вплив факторів на її зміну**

№ п/п	Показник	2018	2019	2020	Абсолютний приріст	
					2018-2019	2019-2020
1	Чистий прибуток, тис. грн	114887	87872	369177	-27015	281305
2	Активи, тис.грн	3219203,5	3398717	3750504	179513,5	351787
3	Чистий дохід, тис.грн	3213687	3535397	3127625	321710	-407772
4	Власний капітал, тис.грн	2356644	2373809	2473946	17164,5	100137
5	Рентабельність власного капіталу, %	4,9	3,70	14,92	-1,17	11,22
6	Рентабельність продажу, %	3,6	2,49	11,80	-1,09	9,32
7	Коефіцієнт оборотності активів, об.	1,0	1,04	0,83	0,04	-0,21
8	Коефіцієнт фінансового левереджу	1,4	1,43	1,52	0,07	0,08
Оцінювання впливу факторів на показник ROE, %						
9	Вплив показника рентабельності продажів				-1,49	13,88
10	Вплив показника оборотності активів				0,14	-3,49
11	Вплив показника фінансового левереджу				0,17	0,83

Ефективність використання власного капіталу має таку ж динаміку, як і рентабельність активів, адже в 2019 році вона зменшилась на -1,17% порівняно з 2018 роком, а в 2020 році зросла на 11,22%, порівняно з 2019 роком.

Головним фактором такої динаміки рентабельності власного капіталу був вплив показника рентабельності продажів, за його рахунок в 2019 році ROE зменшилась на -1,49%, а в 2020 році зросла на 13,88%. Унаслідок впливу показника оборотності активів ROA зросла на 0,14% в 2019 році та знизилась на -3,49% в 2020 році відповідно. Внаслідок впливу показника фінансового левериджу ROE в 2019 році зросла на 0,17%, а в 2020 році – на 0,83%.

Ще однією складовою оцінки фінансового стану підприємства є аналіз ефективності управління грошовими потоками підприємства. Результати розрахунків наведені у табл. 2.8.

Таблиця 2.8

**Динаміка показників ефективності управління грошовими потоками
Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана
гірничо-хімічна компанія" за 2018-2020 рр., тис. грн.**

№ п/п	Показник	2018	2019	2020	Абсолютний приріст	
					2018-2019	2019-2020
1	Вільний грошовий потік	298807,80	170305,80	-308604,00	-128502,00	-478909,80
2	Чистий грошовий потік від операційної діяльності	741391,00	391056,00	-174745,00	-350335,00	-565801,00
3	Грошова віддача власного капіталу	0,31	0,16	-0,07	-0,15	-0,24
4	Грошова віддача активів	0,23	0,12	-0,05	-0,12	-0,16

За результатами оцінки ефективності управління грошовими потоками Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" за 2018-2020 рр. можна побачити поступове зниження усіх чотирьох показників – вільного грошового потоку, чистого грошового потоку від операційної діяльності, грошової віддачі власного капіталу та грошової віддачі активів, що знову ж таки пов'язано з впливом світової пандемії на підприємство, а саме зниження обсягу реалізації в 2 рази, порівняно з 2019 роком.

Отже, в даному підрозділі було проаналізовано динаміку основних коефіцієнтів фінансового стану підприємства Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" за 2018-2020 рр. та виявлено, що підприємство підтримує достатній рівень ліквідності, майже всі коефіцієнти відповідають рекомендованим межах їх значень і навіть перевищують їх. За результатами аналізу динаміки коефіцієнтів фінансової стійкості підприємства можна констатувати нормальну фінансову стійкість підприємства, власний капітал переважає, а частка заборгованості є не високою, не дивлячись на те, що коефіцієнт покриття відсотків має нестабільну тенденцію. Результати аналізу динаміки показників ділової активності підприємства показали, що по всім показникам спостерігалась позитивна динаміка до 2019 року, проте в 2020 році динаміка всіх показників погіршилась, що пов'язано з пандемією в COVID-19. Проте це не вплинуло ні на рентабельність активів, ні на

рентабельність власного капіталу, на зміну яких найбільше впливає показник рентабельності продажів. Найбільше пандемія вплинула на показники ефективності управління грошовими потоками, адже в 2020 році обсяг реалізації зменшився в 2 рази, порівняно з 2019 роком.

2.3. Узагальнююча оцінка фінансового стану підприємства

Матриця фінансових стратегій французьких учених Ж. Франсона та І. Романе є нині однією з найвідоміших і вважається оптимальною для об'єктивної оцінки фінансового стану та прогнозування перспектив розвитку компанії.

При побудові матриці Ж. Франсона та І. Романе розраховуються три показника: результати господарської, фінансової та фінансово-господарської діяльності. До основної господарської діяльності підприємства відносять будь-яку діяльність, пов'язану з виробництвом продукції, вкладенням коштів у виробництво або реалізацію майна. До фінансової діяльності відносять суми, отримані у вигляді надходжень власних коштів (емісія акцій), позикових коштів і відрахування, пов'язані з вартістю придбаного позикового капіталу[25].

Для проведення розрахунків доцільно користуватися Додатком Л, у якому наведено механізм та послідовність обчислень. Результати розрахунків наведено у табл. 2.9.

В даній матриці аналізують тільки додатні та від'ємні значення показників, тому можна зробити висновок, що їх значення є стабільними протягом 2018-2020 років, оскільки $РГД > 0$ - це означає, що підприємство забезпечує реалізацію принципу самофінансування свого розвитку.

Таблиця 2.9

Показники для побудови матриці фінансової рівноваги Філії

"Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" за 2018-2020 рр., тис. грн.

Показник	2018	2019	2020
Результат господарської діяльності (РГД)	308833	170104	-444226
Результат фінансової діяльності (РФД)	-194346	43947	50305
Результат фінансово-господарської діяльності (РФГД)	114487	214051	-393921

РФД < 0 – це свідчить про зменшення обсягу позикових джерел фінансування, знижується ефективність політики щодо формування структури капіталу підприємства, оскільки рівень залучення позикових ресурсів не є надмірним. РФГД > 0 – це говорить про те, що в розпорядженні підприємства є вільні грошові ресурси для фінансування інших напрямів діяльності підприємства, крім виробничого розвитку (соціального споживання та соціального розвитку, фінансового інвестування, створення резервних фондів). Слід відмітити, що хоч значення РФД і має позитивну динаміку (в 2018 році складав -194346 тис. грн., а в 2020 році 50305 тис. грн.), проте значення РФГД значно знизилось в 2020 році і стало від'ємним, порівняно з 2018 роком за рахунок господарської діяльності, що, звісно, є негативним явищем.

За результатами розрахунків визначимо положення підприємства у матриці фінансових стратегій Франсона-Романе, яка наведена у табл. 2.10.

Як видно з табл. 2.10, лінія фінансової рівноваги підприємства проходить по головній діагоналі матриці та є спадною від квадранта 1 до квадранта 3. Тобто найбільш сприятливим для підприємства є його положення у квадранті 1, найменш вигідним (у рамках збереження стану фінансової рівноваги) – квадрант 3. Квадрант 2 займає проміжне становище за обома критеріями, характеризується стійкою фінансовою рівновагою, за таких умов підприємство має найбільшу кількість можливих варіантів зміни фінансового стану. Над діагоналлю матриці знаходиться зона успіхів, під діагоналлю – зона дефіцитів.

Таблиця 2.10

Матриця фінансових стратегій (Положення у матриці Франсона – Романе) Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" за 2018-2020 рр.

Значення показника	$РФД < 0$ (гальмування)	$РФД = 0$ (стабілізація)	$РФД > 0$ (зростання)
$РГД > 0$ (повільне зростання)	1. РФХД = 0 «Батько родини»	4. РФХД > 0 «Рантьє»	6. РФХД > 0 «Холдинг»
$РГД = 0$ (оптимальне зростання)	7. РФХД < 0 «Епізодичний дефіцит»	2. РФХД = 0 «Стійка рівновага»	5. РФХД > 0 «Атака»
$РГД < 0$ (форсоване зростання)	9. РФХД < 0 «Криза»	8. РФХД < 0 «Дилема»	3. РФХД = 0 «Нестійка рівновага»

Ця позиція в квадранті свідчить про ефективну господарську діяльність, наявність умов для самофінансування та розвитку, зменшення заборгованості за рахунок позитивного фінансового результату від господарської діяльності. Є можливість переходу в квадранти 4, 2, 7. Тобто це середня позиція і є куди рухатись.

Іншим відомими методами узагальнюючої оцінки фінансового стану підприємства є моделі оцінки вірогідності банкрутства. Найпопулярнішою є модель Альтмана, результати розрахунку якої наведені в табл. 2.11.

Таблиця 2.11

П'ятифакторна модель Альтмана для підприємств, чії акції не торгуються на фондових біржах для Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія"

Коефіцієнт	Формула розрахунку	2018	2019	2020	Стабільні коеф. моделі
X1	$X1 = \text{Оборотний капітал/Активи}$	0,43	0,47	0,48	0,717
X2	$X2 = \text{Нерозподілений прибуток/Активи}$	-0,02	-0,03	-0,01	0,847
X3	$X3 = \text{Операційний прибуток/Активи}$	0,18	0,08	0,13	3,107
X4	$X4 = \text{Власний капітал/Позиковий капітал}$	2,73	2,32	1,94	0,420
X5	$X5 = \text{Виручка/Активи}$	1,00	1,04	0,83	0,998
Z	$Z = 0,717 * X1 + 0,847 * X2 + 3,107 * X3 + 0,420 * X4 + 0,998 * X5$	2,98	2,57	2,39	

За проведеними розрахунками можна зробити висновки, що підприємство було стабільним і фінансово стійким лише у 2018 році, адже значення Z було більше за 2,9. В 2019 та 2020 роках значення Z знаходиться в інтервалі від 1,23 до 2,89, тому можна зробити висновок, що ситуація невизначена. Для ринку, що

розвивається, яким є український ринок, Альтман пропонує додати константу 3,25 і тоді ситуація покращитися і підприємство буде фінансово стійким також і в 2019 та в 2020 роках[23].

Проте ця модель орієнтована під інше економічне середовище, не враховує українських реалій, тому, пропонуємо, також розрахувати аналогічну модель, але створену українським науковцем – О. Терещенком. Результати розрахунків наведені в табл. 2.12.

Таблиця 2.12

Шестифакторна універсальна дискримінантна модель О. Терещенка для Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія"

Коефіцієнт	Формула розрахунку	2018	2019	2020	Стабільні коеф. моделі
X1	$X1 = \text{Cash Flow}/\text{Зобов'язання}$	0,31	0,40	0,03	1,5
X2	$X2 = \text{Валюта балансу}/\text{Зобов'язання}$	3,73	3,32	2,94	0,08
X3	$X3 = \text{Чистий прибуток}/\text{Баланс}$	0,04	0,03	0,10	10
X4	$X4 = \text{Чистий прибуток}/\text{Виручка}$	0,04	0,02	0,12	5
X5	$X5 = \text{Виробничі запаси}/\text{Виручка}$	0,05	0,07	0,08	0,3
X6	$X6 = \text{Виручка}/\text{Основний капітал}$	2,89	2,76	2,81	0,1
Z	$Z = 1,5 \cdot X1 + 0,08 \cdot X2 + 10 \cdot X3 + 5 \cdot X4 + 0,3 \cdot X5 + 0,1 \cdot X6$	3,84	3,53	3,22	

Оскільки Z у всіх трьох роках більше за 2, тому можна зробити висновок, що підприємство вважається фінансово стійким і йому не загрожує банкрутство[18].

Отже, в даному підрозділі було проведено узагальнюючу оцінку фінансового стану підприємства Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" за 2018-2020 рр. та виявлено,

що згідно матриці фінансових стратегій Франсона-Романе підприємство має невизначену ситуація. Згідно п'ятифакторної дискримінантної моделі Альтмана для підприємств, чії акції не торгуються на фондових біржах Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" знаходиться в невизначеній ситуації, проте якщо додати константу 3,25 для ринків, що розвиваються, то стан змінюється на фінансово стійкий. Шестифакторна універсальна дискримінантна модель О. Терещенка показує, що підприємство є фінансово стійким за період 2018-2020 рр.

Отже, Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія " є одним з найбільших підприємств Житомирської області, стратегічним підприємством України в титановій галузі та великим платником податків, тому важливо слідкувати за його фінансовим станом.

Проведена оцінка складу і структури активів та джерел їх фінансування показала, що підприємство має нестабільну динаміку активів, що свідчить про непоступовий розвиток підприємства. Особливостями активів є велика дебіторська заборгованість та запаси, основні фонди з низьким рівнем придатності, що негативно характеризує діяльність менеджерського складу підприємства. Ліквідність активів є високою. Щодо пасивів, то там переважає власний капітал, що свідчить про незалежність підприємства, а в структурі заборгованості переважає довгострокова, проте тенденція в останні роки змінюється в бік короткострокової заборгованості.

Аналіз динаміки основних коефіцієнтів фінансового стану підприємства показав, що підприємство підтримує достатній рівень ліквідності, майже всі коефіцієнти відповідають рекомендованим межах їх значень і навіть перевищують їх. Можна констатувати нормальну фінансову стійкість підприємства, по всіх показниках ділової активності спостерігалась позитивна динаміка до 2019 року, проте в 2020 році динаміка всіх показників погіршилась, що пов'язано з пандемією в COVID-19. Найпомітніший вплив пандемії на грошових потоках підприємства, адже в 2020 році вони стали від'ємними, що пов'язано зі зменшенням обсягу реалізації в 2 рази в 2020 році, порівняно з 2019

роком. Проте це не вплинуло ні на рентабельність активів, ні на рентабельність власного капіталу, на зміну яких найбільше впливає показник рентабельності продажів.

Узагальнююча оцінка фінансового стану підприємства за допомогою матриці Франсона-Романе показала невизначену ситуацію. Згідно п'ятифакторної дискримінантної моделі Альтмана підприємство знаходиться в невизначеній ситуації, проте якщо додати константу 3,25 для ринків, що розвиваються, то стан змінюється на фінансово стійкий. Шестифакторна універсальна дискримінантна модель О. Терещенка показує, що підприємство є фінансово стійким.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ФІЛІЯ "ІРШАНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ" АТ "ОБ'ЄДНАНА ГІРНИЧО-ХІМІЧНА КОМПАНІЯ"

Фінансовий стан підприємства є комплексним поняттям, результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-економічних факторів, характеризується системою показників, що відображає доступність, місце розташування та використання фінансових ресурсів.

Основним завданням оцінки та аналізу фінансового стану підприємства є своєчасне виявлення та усунення недоліків фінансового стану, сприяння прийняттю правильних управлінських рішень, покращенню фінансового стану підприємства, запобіганню його банкрутству.

Під час діагностики фінансового стану вдалося виявити наступні недоліки фінансового стану Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія":

- майже весь досліджуваний період, окрім кінця 2020 року підприємство було збитковим, що стримує інвестиційну діяльність та розвиток підприємства;
- також підприємство у 2020 році мало від'ємне значення вільного грошового потоку, що має негативні наслідки для справедливої вартості підприємства. Така ситуація спостерігається через відсутність доходів від інвестицій;
- спостерігається зниження коефіцієнтів фінансової автономії та абсолютної ліквідності, що в майбутньому може загрожувати фінансовій безпеці підприємства.

З метою нівелювання вищезазначених недоліків фінансового стану підприємства Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" пропонуємо:

- продовжувати нарощувати прибуток і оптимізувати витрати;
- зосередитися на зростанні чистого руху коштів від операційної діяльності, адже це є основним джерелом фінансування інвестиційної діяльності.

Також з метою прогнозування результатів діяльності та фінансового стану підприємства Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" сплануємо фінансову звітність на майбутній рік.

Першим і найголовнішим планом є план доходів і витрат, розрахунки планової виручки від реалізації для якого наведені в Додатку М, а сам план - у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

План доходів і витрат підприємства Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" на прогнозний рік, тис. грн.

Показники	Сума
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3548481
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	(2033008)
Валовий: прибуток	1515474
Інші операційні доходи	237772
Адміністративні витрати	(231511)
Витрати на збут	(183604)
Інші операційні витрати	(379521)
Фінансовий результат від операційної діяльності (ЕВІТ)	958610
Фінансові витрати	(91878)
Інші витрати	(24)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	866708
Витрати (дохід) з податку на прибуток	156007
Чистий фінансовий результат: прибуток	710701
ЧП кап.	497491
ЧП споживаний	213210

Для визначення прогнозованого значення чистого доходу від реалізації продукції ми скористалися трьома методами прогнозування: методом

екстраполяції, методом експоненціального згладжування та експертним методом та розраховали між ними середнє значення з метою зменшення похибки.

Також в план доходів і витрат ми заклали резерв зниження собівартості реалізованої продукції в 5% за рахунок збільшення ефективності технології збагачення руди.

У зв'язку з зростанням популярності віддаленої роботи працівників управління Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" ми припустили зменшення адміністративних витрат на 10%.

Оскільки підприємство має збільшення замовлень на перевезення залізничним транспортом, що значно дешевше, ми також припустили зменшення витрат на збут на 5%.

Також підприємство в минулому році уклало договори з новими перспективними покупцями, і врахувало помилки минулого, і тому в договорах чітко прописало строки оплати і штрафні санкції при невиконанні зобов'язань, завдяки чому вдалося зменшити періоди оборотів дебіторської заборгованості та запасів, адже з'явилися нові замовлення.

Наступним етапом планування фінансової звітності Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" є балансовий план підприємства, який наведений в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Балансовий план підприємства Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" на прогнозний рік, тис. грн.

	На початок планового періоду	На кінець планового періоду
Актив		
Осн.засоби	1179364	1300329
Нематер.активи	61571	72021
Незавершені кап. інв.	90604	170423
Разом необоротні активи	1455751	1542773
Запаси	1094131	864732

Закінчення табл. 3.2

	На початок планового періоду	На кінець планового періоду
Актив		
Поточна дебіторська заборгованість	1465282	1152820
Грошові кошти та їх еквіваленти	34928	706197
Витрати майбутніх періодів	0	0
Інші обор. акт.	27334	29437
Всього оборотних активів	2621675	2753186
Всього активів	4077426	4295960
Пасив		
Зареєстрований (пайовий) капітал	1944000	1944000
Резервний капітал	588341	513817
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	23340	520831
Всього ВК	2555681	2978648
Довгострокові забезпечення	766861	766861
Інші довгострокові зобов'язання	8705	0
Всього довгострокових зобов'язань	775566	766861
Поточна кредиторська заборгованість за довг. зоб.	4745	0
Короткострокові кредити банків	0	0
Поточна кредиторська заборгованість	741434	550451
Всього поточних зобов'язань	746179	550451
Всього капітал	4077426	4295960

Завершальним етапом планування фінансової звітності Філії "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" є план руху грошових коштів, який спланований методом екстраполяції та наведений в табл. 3.3

Таблиця 3.3

План руху грошових коштів підприємства Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" на прогнозний рік, тис. грн.

Показники	Значення
Залишок грошових коштів на початок періоду	34928
Надходження грошових коштів	
Виручка від реалізації продукції, що відвантажена в поточному місяці	3371057
Погашення дебіторської заборгованості.	259432
Всього надходження грошових коштів	3630489
Витрачання грошових коштів	
Витрати на закупівлю сировини	(1079720)
Погашення кредиторської заборгованості	(94333)
Сплата податків та зборів	(705869)
Фінансування інших операційних витрат	(379521)
Виплата заробітної плати	(699777)
Всього витрачання грошових коштів	(2959221)
Обсяг чистого грошового потоку	671269
Залишок грошових коштів на кінець періоду	706197

На основі отриманих прогнозних значень розрахуємо основні показники фінансового стану підприємства Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія", які наведені в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Основні коефіцієнти фінансового стану підприємства Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" на прогнозний рік

Показник	2020 р.	Прогнозоване значення
Період обороту запасів, днів	168	153
Період обороту поточної дебіторської заборгованості, днів	132	117
Тривалість операційного циклу, днів	300	270
Рентабельність продажу	11,8	20,03
Коефіцієнт фінансової автономії	0,66	0,69
Рентабельність активів	9,84	16,54
Рентабельність власного капіталу	14,92	23,86

Закінчення табл. 3.3

Показник	2020 р.	Прогнозоване значення
Коефіцієнт загального покриття	4,20	5,00
Грошова віддача власного капіталу	-0,07	0,24
Грошова віддача активів	-0,05	0,16

В результаті розрахунку прогнозних коефіцієнтів фінансового стану можемо спостерігати, що тривалість операційного циклу в прогнозному році виходить на рівень 2019-го року, тобто зменшується, а коефіцієнт фінансової автономії, рентабельність продажу, активів, власного капіталу та інші показники збільшуються.

Отже, можна сформулювати наступний перелік заходів щодо покращення фінансового стану підприємства Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія":

- нарощення прибутку і оптимізація витрат;
- зростання чистого руху коштів від операційної діяльності, адже це є основним джерелом фінансування інвестиційної діяльності.
- аналіз складових собівартості продукції та визначення шляхів її зниження;
- розробка заходів щодо попередження кризових ситуацій;
- розробка заходів щодо зниження зовнішньої вразливості підприємства.

Тому, постійний контроль фінансового стану компанії, оцінка його ефективності, своєчасне впровадження заходів для підтримки його стабільності та його прогноз дозволить покращити позиції підприємства на ринку та забезпечить розвиток у перспективі.

Отже, у результаті діагностики фінансового стану підприємства Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" нами було виявлено наступні проблеми:

- фінансовий результат підприємства - збиток, що стримує інвестиційну діяльність та розвиток підприємства;
- від'ємне значення вільного грошового потоку, що має негативні наслідки для справедливої вартості підприємства;
- відсутність доходів від інвестицій;
- зниження коефіцієнтів фінансової автономії, абсолютної ліквідності, збільшення операційного циклу.

Нашими заходами для усунення недоліків фінансового стану є:

- нарощення прибутку і оптимізація витрат;
- зростання чистого руху коштів від операційної діяльності, адже це є основним джерелом фінансування інвестиційної діяльності.
- аналіз складових собівартості продукції та визначення шляхів її зниження;
- розробка заходів щодо попередження кризових ситуацій;
- розробка заходів щодо зниження зовнішньої вразливості підприємства.

Запорукою стабільного фінансового стану для підприємства і його покращення в майбутньому є системний та безперервний аналіз фінансового стану та результатів діяльності підприємства, а також його планування.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У результаті проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

Діагностика фінансового стану – це процес оцінки фінансового стану суб'єкта господарювання, його ліквідності та платоспроможності за допомогою методів експрес-аналізу і поглибленого аналізу, що дає змогу виявляти фінансові проблеми підприємства, причини їх виникнення та визначити методи покращення ситуації.

Основною метою діагностики фінансового стану є його оцінка і виявлення резервів стабілізації, поліпшення і зростання. Способом реалізації її є організація раціональної фінансово-економічної політики.

Базою для дослідження слугувало підприємство Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія", яке є одним з найбільших підприємств Житомирської області, стратегічним підприємством України в титановій галузі та великим платником податків, оскільки сприятливий фінансовий стан такого підприємства є важливим для функціонування національного господарства.

Проведена оцінка складу і структури активів та джерел їх фінансування показала, що підприємство має нестабільну динаміку активів, що свідчить про непоступовий розвиток підприємства. Особливостями активів є велика дебіторська заборгованість та запаси та основні фонди з низьким рівнем придатності. Ліквідність активів є високою. В пасиві переважає власний капітал, що свідчить про незалежність підприємства, а в структурі заборгованості переважає довгострокова заборгованість, проте тенденція в останні роки змінюється в бік короткострокової заборгованості.

Аналіз динаміки основних коефіцієнтів фінансового стану підприємства показав, що підприємство підтримує достатній рівень ліквідності, майже всі коефіцієнти відповідають рекомендованим межах їх значень і навіть перевищують їх. Можна констатувати нормальну фінансову стійкість підприємства.

В 2020 році помітно погіршується динаміка всіх показників ділової активності, що пов'язано з пандемією в COVID-19. Найпомітніше вплинула пандемія на грошові потоки підприємства, адже в 2020 році вони стали від'ємними, що пов'язано зі зменшенням обсягу реалізації в 2 рази в 2020 році, порівняно з 2019. Проте це не вплинуло ні на рентабельність активів, ні на рентабельність власного капіталу, на зміну яких найбільше впливає показник рентабельності продажів.

Узагальнююча оцінка фінансового стану підприємства за допомогою матриці Франсона-Романе показала стабільну ситуацію. Згідно п'ятифакторної дискримінантної моделі Альтмана підприємство знаходиться в невизначеній ситуації, проте якщо додати константу 3,25 для ринків, що розвиваються, то стан змінюється на фінансово стійкий. Шестифакторна універсальна дискримінантна модель О. Терещенка показує, що підприємство є фінансово стійким.

Тобто, підприємство має всі можливості для покращення фінансового стану, тому з метою зміцнення фінансового стану підприємства Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" нами було запропоновано наступні заходи:

- нарощення прибутку і оптимізація витрат;
- зростання чистого руху коштів від операційної діяльності, адже це є основним джерелом фінансування інвестиційної діяльності.
- аналіз складових собівартості продукції та визначення шляхів її зниження;
- розробка заходів щодо попередження кризових ситуацій;
- розробка заходів щодо зниження зовнішньої вразливості підприємства.

Запорукою стабільного фінансового стану для підприємства і його покращення в майбутньому є системний та безперервний аналіз фінансового стану та результатів діяльності підприємства, а також його планування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бень Т. Г. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємств / Т. Г. Бень, С.Б. Довбня // Фінанси України. – 2002, № 6. – С. 53-61.
2. Бланк О. І. Управління фінансами підприємств : підручник / І. О. Бланк, Г. В. Ситник, В. С. Андрієць. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 792 с.
3. Бондарчук О. М. Оптимізація ефективності діяльності промислового підприємства гірничої галузі / О. М. Бондарчук, Г. В. Темченко, О. С. Максимова // Економічний вісник Національного гірничого університету. - 2018. - № 1. - С. 89-101. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2018_1_13
4. Брейлі Р., Майерс С. Принципи корпоративних фінансів: Б 87 Пер. з англ. - М.: ЗАО «Олімп - Бізнес», 1997. - 1120 с.
5. Бут О. А. Методологія оцінки ліквідності та платоспроможності підприємства / О. А. Бут // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука" . - 2018. - № 3(2). - С. 16-18. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2018_3%282%29__5
6. Гуменюк О. О. Особливості проведення аналізу фінансового стану підприємства / О. О. Гуменюк // Інноваційна економіка. - 2016. - № 7-8. - С. 147-152. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2016_7-8_27
7. Дубей Ю. В. Напрями ефективного управління оборотними активами промислових підприємств / Ю. В. Дубей // Економічний вісник Національного гірничого університету. - 2018. - № 1. - С. 109-116. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2018_1_15
8. Ніколаєва С. П. Сутність, прийоми та методи аналізу фінансового стану підприємств / С. П. Ніколаєва // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. - 2011. - Вип. 20(1). - С. 317-324. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2011_20%281%29_49
9. Офіційний веб-сайт АТ «ОГХК» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.umcc-titanium.com/>

10. Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій: Наказ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій N 22 від 23.02.98 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98#Text>

11. Карпенко Г. В. Шляхи удосконалення фінансового стану підприємства / Г. В. Карпенко // Економіка держави. – 2010. – № 1. – С. 61–62.

12. Ковальов В. В. Фінансовий аналіз: методи і процедури. – М.: Фінанси і статистика, 2002. – 560 с.

13. Кодекс України з процедур банкрутства // Відомості Верховної Ради України. – 2019. - № 19. - С.74.

14. Конєва Т. А. Вплив операційного грошового потоку на фінансовий стан компанії / Т. А. Конєва, А. В. Пастух // Modern economics. - 2019. - № 18. - С. 61-66. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/modecon_2019_18_12

15. Кузь В. І. Удосконалення обліку грошових коштів в контексті забезпечення платоспроможності суб'єкта господарювання / В. І. Кузь, Т. О. Кіцен // Молодий вчений. - 2019. - № 9(2). - С. 468-474. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_9%282%29__55

16. Приймак С. В. Діагностика фінансового стану підприємства в системі контролінгу: Автореф. дис. канд. екон. наук / 08.00.08. / С. В. Приймак. – К. : Ін-т економіки та прогнозування НАН України, 2007. – 20 с.

17. Сметанюк О. А. Діагностика фінансового стану підприємства в системі антикризового управління: Автореф. дис. канд. екон. наук / 08.06.01. / О. А. Сметанюк – Хмельницький : Хмельницьк. нац. ун-т, 2006. – 20 с.

18. Терещенко О. О. Антикризове фінансове управління на підприємстві: моногр. / О. О. Терещенко. — К. : КНЕУ, 2004. — 268 с.

19. Томчук О. Ф. Аналітичні можливості балансу (звіту про фінансовий стан) підприємства / О. Ф. Томчук // Причорноморські економічні студії. - 2018. - Вип. 28(2). - С. 152-159. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2018_28%282%29_33

20. Шарова С. В. Фінансовий стан підприємства та шляхи його вдосконалення / С. В. Шарова, О. С. Черкасова // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. - 2018. - Вип. 5. - С. 145-148. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evzdia_2018_5_31

21. Юрчишена Л. В. Застосування матричного підходу до оцінки фінансової стійкості підприємства / Л. В. Юрчишена, Н. В. Цимбал // Інноваційна економіка. - 2013. - № 10. - С. 147-151. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2013_10_26

22. Яцух О. О. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки / О. О. Яцух, Н. Ю. Захарова // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка і управління. - 2018. - Т. 29(68), № 3. - С. 173-180. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2018_29_3_35

23. Altman, Edward I. (September 1968). "Financial Ratios, Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy". *Journal of Finance*. 23 (4): 189–209.

24. Bernstein P. L, Damodaran A. *Investment Management*. New York: John Wiley & Sons. – 1998. 480 p.

25. Franchon G., Romanet Y. *Finance de l'entreprise. Comprendre et maitriser l'evolution financiere de l'entreprise*. Paris: C.L.E.T.; 1985. 350 p.

26. Soliman, Mark T. "The Use of DuPont Analysis by Market Participants". *The Accounting Review* Vol. 83, No. 3 (May, 2008), pp. 823-853.

27. Van Horne: *Fundamentals of Financial Management* - Prentice Hall-John Martin Wachowicz, J. Van Horne, James C. Van Horne, John M. Wachowicz-2009. - 1232 p.

ДОДАТКИ

Додаток А

Баланс (Звіт про фінансовий стан) Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" на 31 грудня 2018 року

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	73299	70569
первісна вартість	1001	83521	84644
накопичена амортизація	1002	10222	14075
Незавершені капітальні інвестиції	1005	31957	46635
Основні засоби:	1010	1113850	1279872
первісна вартість	1011	1638300	2024725
знос	1012	524450	744853
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	1219106	1397076
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	751858	1004695
Виробничі запаси	1101	159693	251113
Незавершене виробництво	1102	19022	58352
Готова продукція	1103	573108	695185
Товари	1104	35	45
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	789524	564295
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	51341	31913
з бюджетом	1135	52484	77824
за розрахунками з нарахованих доходів	1140		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	26082	3527
Гроші та їх еквіваленти	1165	158189	264036
Готівка	1166	6	
Рахунки в банках	1167	158183	264036
Інші оборотні активи	1190	15971	30486
Усього за розділом II	1195	1845449	1976776
Баланс	1300	3064555	3373852

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1944000	1944000
Додатковий капітал	1410	396763	472136
Резервний капітал	1415	32185	54358
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(15067)	(115087)
Усього за розділом I	1495	2357881	2355407
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	39002	14721
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520	73035	530889
Довгострокове забезпечення персоналу	1521	73035	111570
Резерв на рекультивацию	1522		419319
Усього за розділом II	1595	112037	545610
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610		
за товари, роботи, послуги	1615	79875	147949
за розрахунками з бюджетом	1620	91185	59667
за у тому числі з податку на прибуток	1621	46282	11561
за розрахунками зі страхування	1625	5470	6920
за розрахунками з оплати праці	1630	20210	25240
за одержаними авансами	1635	3186	9935
Поточні забезпечення	1660	383897	213267
Інші поточні зобов'язання	1690	10814	9857
Усього за розділом III	1695	594637	472835
Баланс	1900	3064555	3373852

Баланс (Звіт про фінансовий стан) Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" на 31 грудня 2019 року

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	70569	65387
первісна вартість	1001	84644	83443
накопичена амортизація	1002	14075	18056
Незавершені капітальні інвестиції	1005	46635	118405
Основні засоби:	1010	1279872	1112852
первісна вартість	1011	2024725	2123149
знос	1012	744853	1010297
Відстрочені податкові активи	1045		21721
Інші необоротні активи	1090		4023
Усього за розділом I	1095	1397076	1322388
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1004695	843804
Виробничі запаси	1101	251113	251396
Незавершене виробництво	1102	58352	53209
Готова продукція	1103	695185	539177
Товари	1104	45	22
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	564295	608598
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	31913	117828
з бюджетом	1135	77824	98709
за розрахунками з нарахованих доходів	1140		203
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3527	2203
Гроші та їх еквіваленти	1165	264036	405292
Готівка	1166		5
Рахунки в банках	1167	264036	22240
Інші оборотні активи	1190	30486	24557
Усього за розділом II	1195	1976776	2101194
Баланс	1300	3373852	3423582

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1944000	1944000
Додатковий капітал	1410	472136	503146
Резервний капітал	1415	54358	60102
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(115087)	(115038)
Усього за розділом I	1495	2355407	2392210
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	14721	
Інші довгострокові зобов'язання	1515		2669
Довгострокові забезпечення	1520	530889	651338
Довгострокове забезпечення персоналу	1521	111570	
Резерв на рекультивацию	1522	419319	
Усього за розділом II	1595	545610	654007
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610		1793
за товари, роботи, послуги	1615	147949	96778
за розрахунками з бюджетом	1620	59667	32159
за у тому числі з податку на прибуток	1621	11561	3489
за розрахунками зі страхування	1625	6920	7302
за розрахунками з оплати праці	1630	25240	27249
за одержаними авансами	1635	9935	6909
Поточні забезпечення	1660	213267	184085
Інші поточні зобов'язання	1690	9857	21090
Усього за розділом III	1695	472835	377365
Баланс	1900	3373852	3423582

Баланс (Звіт про фінансовий стан) Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" на 31 грудня 2020 року

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	65387	61571
первісна вартість	1001	83443	84065
накопичена амортизація	1002	18056	22494
Незавершені капітальні інвестиції	1005	118405	90604
Основні засоби:	1010	1112852	1179364
первісна вартість	1011	2123149	2389220
знос	1012	1010297	1209856
Відстрочені податкові активи	1045	21721	111720
Інші необоротні активи	1090	4023	12492
Усього за розділом I	1095	1322388	1455751
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	843804	1094131
Виробничі запаси	1101	251396	252500
Незавершене виробництво	1102	53209	59378
Готова продукція	1103	539177	782248
Товари	1104	22	5
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	608598	555263
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	117828	64258
з бюджетом	1135	98709	23721
за розрахунками з нарахованих доходів	1140	203	161
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2203	821879
Гроші та їх еквіваленти	1165	405292	34928
Готівка	1166	5	3
Рахунки в банках	1167	22240	34925
Інші оборотні активи	1190	24557	27334
Усього за розділом II	1195	2101194	2621675
Баланс	1300	3423582	4077426

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1944000	1944000
Додатковий капітал	1410	503146	524488
Резервний капітал	1415	60102	63853
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(115038)	23340
Усього за розділом I	1495	2392210	2555681
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2669	8705
Довгострокові забезпечення	1520	651338	766861
Довгострокове забезпечення персоналу	1521		
Резерв на рекультивацию	1522		
Усього за розділом II	1595	654007	775566
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	1793	4745
за товари, роботи, послуги	1615	96778	223035
за розрахунками з бюджетом	1620	32159	111696
за у тому числі з податку на прибуток	1621	3489	40346
за розрахунками зі страхування	1625	7302	9314
за розрахунками з оплати праці	1630	27249	34724
за одержаними авансами	1635	6909	10434
Поточні забезпечення	1660	184085	335443
Інші поточні зобов'язання	1690	21090	16788
Усього за розділом III	1695	377365	746179
Баланс	1900	3423582	4077426

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана
гірничо-хімічна компанія" за 2018 рік**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3213687	2855661
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2116117)	(1679139)
Валовий: прибуток	2090	1097570	1176522
Інші операційні доходи	2120	57727	145983
Адміністративні витрати	2130	(176273)	(143563)
Витрати на збут	2150	(261255)	(172782)
Інші операційні витрати	2180	(148515)	(125689)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	569254	880471
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	11287	11850
Фінансові витрати	2250	(13110)	(7088)
Інші витрати	2270	(346731)	(333751)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	220700	551482
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(105813)	(107768)
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	114887	443714

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Інший сукупний дохід	2445	(21723)	(10476)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(21723)	(10476)

Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	3910	1886
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(17813)	(8590)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	97074	435124

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	(1111108)	(769781)
Витрати на оплату праці	2505	(571470)	(462796)
Відрахування на соціальні заходи	2510	(141955)	(108323)
Амортизація	2515	(220082)	(242152)
Інші операційні витрати	2520	(657545)	(538121)
Разом	2550	(2702160)	(2121173)

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	1944000000	1944000000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	1944000000	1944000000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,059	0,228
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,059	0,228
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана
гірничо-хімічна компанія" за 2019 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3535397	3213687
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2475050)	(2116117)
Валовий: прибуток	2090	1060347	1097570
Інші операційні доходи	2120	65529	57727
Адміністративні витрати	2130	(190352)	(176273)
Витрати на збут	2150	(265547)	(261255)
Інші операційні витрати	2180	(397231)	(148515)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	272746	569254
Інші фінансові доходи	2220	1505	
Інші доходи	2240	11258	11287
Фінансові витрати	2250	(87634)	(13110)
Інші витрати	2270	(73192)	(346731)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	124683	220700
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(36811)	(105813)
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	87872	114887

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Інший сукупний дохід	2445	(18492)	(21723)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(18492)	(21723)

Закінчення дод. Д

Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(3328)	3910
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(15164)	(17813)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	72708	97074

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	(1274209)	(1111108)
Витрати на оплату праці	2505	(706398)	(571470)
Відрахування на соціальні заходи	2510	(176557)	(141955)
Амортизація	2515	(288470)	(220082)
Інші операційні витрати	2520	(882546)	(657545)
Разом	2550	(3328180)	(2702160)

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	1944000000	1944000000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	1944000000	1944000000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,0452	0,059
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,0452	0,059
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана
гірничо-хімічна компанія" за 2020 рік**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3127625	3535397
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2074819)	(2475050)
Валовий: прибуток	2090	1052806	1060347
Інші операційні доходи	2120	237772	65529
Адміністративні витрати	2130	(226785)	(190352)
Витрати на збут	2150	(187380)	(265547)
Інші операційні витрати	2180	(379521)	(397231)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	496892	272746
Інші фінансові доходи	2220	1684	1505
Інші доходи	2240	11032	11258
Фінансові витрати	2250	(91878)	(87634)
Інші витрати	2270	(24)	(73192)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	417706	124683
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(48529)	(36811)
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	369177	87872

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Інший сукупний дохід	2445	(10618)	(18492)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(10618)	(18492)

Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(1911)	(3328)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(8707)	(15164)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	360470	72708

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	(947123)	(1274209)
Витрати на оплату праці	2505	(699777)	(706398)
Відрахування на соціальні заходи	2510	(174392)	(176557)
Амортизація	2515	(193589)	(288470)
Інші операційні витрати	2520	(853624)	(882546)
Разом	2550	(2868505)	(3328180)

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	1944000000	1944000000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	1944000000	1944000000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,18991	0,0452
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,18991	0,0452
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана
гірничо-хімічна компанія" за 2018 рік

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	3367744	2400767
Повернення податків і зборів	3005	263523	188804
у тому числі податку на додану вартість	3006	263523	188804
Цільового фінансування	3010	158	523
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	203591	505580
Надходження від повернення авансів	3020	14340	1632
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	4825	3494
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	1242	555
Інші надходження	3095	9719	8281
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(1371999)	(994168)
Праці	3105	(467610)	(372675)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(127937)	(102720)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(420177)	(400325)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(138253)	(148250)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(2)	-
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(281922)	(252075)
Витрачання на оплату авансів	3135	(680472)	(597607)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(2335)	(802)
Інші витрачання	3190	(53232)	(36461)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	741391	604878
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-

Закінчення дод. Ж

Надходження від деривативів	3225	-	-
Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	-	-
необоротних активів	3260	(294305)	(102966)
Виплати за деривативами	3270	-	-
Інші платежі	3290	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(294305)	(102966)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	-	-
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(332599)	(321848)
Витрачання на сплату відсотків	3360	-	-
Інші платежі	3390	-	(60231)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(332599)	(382079)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	114487	119833
Залишок коштів на початок року	3405	158189	29055
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(8640)	9301
Залишок коштів на кінець року	3415	264036	158189

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана
гірничо-хімічна компанія" за 2019 рік

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	3283049	3367744
Повернення податків і зборів	3005	280230	263523
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	263523
Цільового фінансування	3010	210	158
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	203616	203591
Надходження від повернення авансів	3020	66728	14340
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	15410	4825
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	496	1242
Інші надходження	3095	15822	9719
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(1396637)	(1371999)
Праці	3105	(555222)	(467610)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(151924)	(127937)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(409480)	(420177)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(78413)	(138253)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(2)	(2)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(331065)	(281922)
Витрачання на оплату авансів	3135	(899854)	(680472)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(332)	(2335)
Інші витрачання	3190	(62056)	(53232)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	391056	741391
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-

Закінчення дод. II

Надходження від деривативів	3225	-	-
Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	-	-
необоротних активів	3260	(142539)	(294305)
Виплати за деривативами	3270	-	-
Інші платежі	3290	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(142539)	(294305)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	-	-
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(34466)	(332599)
Витрачання на сплату відсотків	3360	-	-
Інші платежі	3390	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(34466)	(332599)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	214051	114487
Залишок коштів на початок року	3405	264036	158189
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(72795)	(8640)
Залишок коштів на кінець року	3415	405292	264036

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
Філія "Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат" АТ "Об'єднана
гірничо-хімічна компанія" за 2020 рік

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	1579850	3283049
Повернення податків і зборів	3005	264040	280230
у тому числі податку на додану вартість	3006	264040	-
Цільового фінансування	3010	11762	210
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	870808	203616
Надходження від повернення авансів	3020	35923	66728
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	8701	15410
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	5321	496
Інші надходження	3095	2073	15822
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(939719)	(1396637)
Праці	3105	(588928)	(555222)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(159683)	(151924)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(431006)	(409480)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(100673)	(78413)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	-	(2)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(330333)	(331065)
Витрачання на оплату авансів	3135	(787420)	(899854)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(2333)	(332)
Інші витрачання	3190	(44134)	(62056)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	(174745)	391056
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-

Закінчення дод. К

Надходження від деривативів	3225	-	-
Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	-	-
необоротних активів	3260	(168808)	(142539)
Виплати за деривативами	3270	-	-
Інші платежі	3290	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(168808)	(142539)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	-	-
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(50368)	(34466)
Витрачання на сплату відсотків	3360	-	-
Інші платежі	3390	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(50368)	(34466)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	(393921)	214051
Залишок коштів на початок року	3405	405292	264036
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	23557	(72795)
Залишок коштів на кінець року	3415	34928	405292

Побудова матриці фінансової рівноваги

Показник	Загальна формула розрахунку	Висновки	
1. Результат господарської діяльності (РГД)	РГД = Чистий рух коштів від операційної діяльності + Сплачені відсотки + Сплачений податок на прибуток + Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	РГД > 0 підприємство забезпечує реалізацію принципу самофінансування свого розвитку	< 0 підприємство залучає для фінансування своїх виробничих потреб позикові ресурси, оскільки власних коштів для цього недостатньо.
2. Результат фінансової діяльності (РФД)	РФД = Чистий рух коштів від фінансової діяльності – Сплачені відсотки – Сплачений податок на прибуток	РФД > 0, що свідчить про залучення додаткових джерел фінансових ресурсів, незважаючи на платність останніх.	< 0 зменшення обсягу позикових джерел фінансування, знижується ефективність політики щодо формування структури капіталу підприємства, оскільки рівень залучення позикових ресурсів не є надмірним.
3. Результат фінансово-господарської діяльності (РФГД)	Результат фінансово-господарської діяльності (РФГД) РФГД = РГД + РФД РГД – результат господарської діяльності; РФД – результат фінансової діяльності	РФГД > 0 в розпорядженні підприємства є вільні грошові ресурси для фінансування інших напрямів діяльності підприємства, крім виробничого розвитку (соціального споживання та соціального розвитку, фінансового інвестування, створення резервних фондів)	< 0 підприємство має нестачу вільних коштів, що може призвести до ліквідних ускладнень або скорочення можливостей підприємства щодо фінансування невиробничих витрат

Розрахунок планової чистої виручки від реалізації різними методами

Таблиця 1

Планування чистої виручки від реалізації методом екстраполяції

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) 2020 р., тис. грн.	3 127 625
Темп росту середній	0,99
Чиста виручка від реалізації методом екстраполяції, тис. грн.	3099453

Таблиця 2

Планування чистої виручки від реалізації методом експоненціального згладжування

Рік	ЧВР, тис. грн.	Експоненціальне середнє, тис. грн.	Прогноз, тис. грн.	Похибка прогнозу (e), тис. грн.	e ²
1	3213687	3213687			
2	3535397	3320495	3213687	321710	103497324100
3	3127625	3256454	3320495	-192870	37198728893
4			3256454	MSE=	140696052993

Коефіцієнт згладжування $\alpha = 0,332$

Таблиця 3

Планування чистої виручки від реалізації експертним методом

Оцінки експертів щодо індексу зростання ЧВР	Індекс росту ЧВР (оціночний на думку експертів)	Ступінь довіри	Індекс росту ЧВР скоригований на ступінь довіри
Комерційний директор	1,378	0,2	0,276
Маркетинговий директор	1,379	0,3	0,414
Фінансовий директор	1,356	0,2	0,271
Директор	1,369	0,2	0,274
Зовнішній експерт	1,372	0,1	0,137
Прогнозний індекс росту ЧВР			1,372

Планове значення чистої виручки від реалізації

ЧВР методом екстраполяції	3099453
ЧВР методом експоненціального згладжування	3256454
ЧВР експертним методом	4289537
ЧВР планове середнє	3548481